

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Autorem materiálu a všech jeho částí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Markéta Bednarzová. Dostupné z Metodického portálu www.rvp.cz, ISSN: 1802-4785, financovaného z ESF a státního rozpočtu ČR. Provozováno Výzkumným ústavem pedagogickým v Praze.

Pracovní list: Robinson Crusoe

Sotva mě zahlédl, hnal se ke mně, vrhl se na zemi a všemi možnými posunky mi projevoval svůj vděk. Potom sklonil hlavu až k zemi a jako poprvé položil jednu mou nohu na svou šíji. Dokazoval mi různými znameními, že mi je naprosto oddán, že se mi úplně odevzdává a že mi chce celý život věrně sloužit. Porozuměl jsem skoro všemu, co se mi snažil sdělit, a ukázal jsem mu, že jsem s ním spokojen a že mám z něho radost. Brzy poté počal jsem ho učití řeči a začal jsem mu říkati PÁTEK, abych pamatoval, že v pátek jsem mu zachránil život. Naučil jsem ho, aby mi říkal pane, a vysvětlil jsem mu význam slovíček ano a nikoliv. Dal jsem mu hliněný hrnek s trochou mléka a pobízel jsem ho, aby pil a namáčel svůj chléb, jak to činím já. Napodobil mě čile a dával mi najevo, že se mu to líbí. Zůstali jsme v jeskyni přes noc, ale sotva se rozednilo, vyzval jsem Pátka, aby šel za mnou, že mu chci dát nějaké šaty, z čehož se zřejmě radoval, protože byl skoro nahý. Když jsme míjeli ono místo, kde zahrabal těla zabitých divochů a poznamenal si jejich hroby, sděloval mi posunky, že bychom je měli zas vyhrabat a sníst. Zamračil jsem se na něho, abych mu dal najevo svůj odpor. Ukazoval jsem mu, že se mi chce zvracet při pouhém pomyšlení na takové hody, a pokynul jsem mu, aby šel dále. Uposlechl mě ihned velmi pokorně. Vyvedl jsem jej pak na skálu, abych se přesvědčil, zdali nepřátelé již odtáhli. Nasadiv dalekohled k oku, pátral jsem a spatřil jsem již jen opuštěné místo; ani stopy po nich, ani po jejich člunech. Bylo jisto, že tedy odešli, nestarajíce se již o své ztracené druhy.

Tímto objevem jsem se však nikterak neuspokojil. Maje nyní více odvahy a jsa neméně zvědav, vzal jsem Pátka s sebou, vtiskl jsem mu do ruky meč, luk, šípy do toulce na záda, neboť jsem věděl, že těch zbraní dovede výborně užívat, a dal jsem mu nésti jednu ručnici. Zbylé dvě pušky jsem sebral sám. Takto jsme kráčeli k místu, kde divoši tábořili, protože jsem si ted' chtěl všecko lépe prohlédnout. Když jsme tam dorazili, spatřili jsme divadlo, nad kterým krev stydla v žilách a srdce ustávalo hrůzou. Byl to pro mne děsný pohled, ale Pátka se to vůbec nedotklo. Místo bylo poházeno lidskými hnáty, půda kolem dokola byla zborcena krví a veliké kusy masa válely se tu a tam okousány a ubláceny. Všecko nasvědčovalo vítězným hodům, jež se tu odbývaly. Napočítal jsem tři lebky, pět rukou, hnáty z tří nebo čtyř nohou a množství jiných kostí a kusů mrtvol.

(DEFOE, Daniel. *Robinson Crusoe*. Praha: Mír, 1968. s. 184 – 185)

Interpretace ukázky:

1. Co se dozvídáme z ukázky o Pátkovi?
2. Proč pojmenoval Robinson svého společníka takovým netradičním jménem?
3. Co Pátek dává najevo na začátku ukázky? Jakým způsobem to dává najevo?
4. Jak se Robinson chová k Pátkovi?
5. Proč si myslíte, že jej učí „řeči“?
6. Co Robinson s Pátkem našli? O čem jejich nález svědčí?
7. Jak reaguje Robinson na Pátkovy návrhy ohledně stravy?
8. Jakými zbraněmi Robinson disponuje?

9. Najděte v textu přechodníky.

10. Charakterizujte jazyk.

Robinson Crusoe:

1. Definujte žánr díla a jeho typ.

2. Jakou formou je dílo zpracováno a jaká je jeho kompozice?

3. Jaké je hlavní téma díla?

4. Co vše víme o postavě Robinsona? Jak dlouhou dobu strávil na ostrově?

5. Čím se Daniel Defoe inspiroval?

6. Jakého směru je Daniel Defoe představitelem?

7. Jak se tento směr projevuje v díle? Doložte na konkrétních případech.

8. Daniel Defoe v tomto díle představil nový typ hrdiny. Jaký?

9. V jaké době toto dílo vzniklo?

10. Vysvětlete pojem robinsonáda. Uveďte další díla s podobnou tematikou.

11. Daniel Defoe rovněž psal tzv. fiktivní autobiografie. Znáte nějakou?